

Textsamtal som stöd för studenters akademiska skrivande

Cecilia Olsson Jers och Lotta Bergman

Högskolans lärare har sällan någon skrivpedagogisk utbildning men förväntas ändå handleda studenter i akademiskt skrivande. Samtidigt visar forskning att studenter säger sig uppleva att de inte får tillräckligt med lärandestöd för att förstå, tolka och organisera kunskap, vilket är en förutsättning för framgång i studierna. Lärares och studenters berättelser bildar utgångspunkt för projektet "Textsamtal som stöd för studenters akademiska skrivande", vars syfte är att undersöka hur textsamtal, som är integrerade i utbildningens innehåll, kan användas för att stödja studenters akademiska skrivande i professionsutbildning. Vid seminariet ger Lotta Bergman och Cecilia Olsson Jers en bakgrund till projektet och diskuterar textsamtalets potentialer för att utveckla studenters akademiska skrivande.

I portalmeningarna i *Utbildnings- och forskningsstrategier Malmö högskola 2009-2012* framhålls högskolan som ett socialt ansvarstagande universitet och den breddade rekryteringen lyfts fram som en viktig målsättning. Studenter kan uppleva olika typer av hinder i sina studier t.ex. svårigheter med att tillägna sig det akademiska språket i övergången till högskolestudier. De problem som studenterna upplever finns dock inte enbart initialt utan har en tendens att följa dem genom utbildningen och utgöra ett hinder för att gå vidare till avancerad nivå, där kraven på ett mer utvecklat akademiskt språk ökar. Men målet är större än att med framgång skriva ett examensarbete. För studenterna handlar det också om att möta de krav som ställs i den kommande professionen och att kunna göra sina röster hörda som yrkesmänniskor och samhällsmedborgare.

Studenters upplevelser av att inte få tillräckligt lärandestöd för att erövra nya sätt att förstå, tolka och organisera kunskap bekräftas av flera nationella och internationella undersökningar (Ask 2007; Hoel Løkensgard 2010). En vanlig uppfattning bland lärare i högre utbildning är att studenters förmåga att skriva generellt sett har försämrats men synen på vad detta kan bero på varierar. I debatten hörs till exempel talet om ungdomsskolans bristfälliga skrivundervisning, ett utbildningssystem där allt fler går vidare till högre utbildning och en breddad rekrytering som gjort att fler studenter från studieovana miljöer fått tillträde till högre utbildning (Lindgren (red.) 2005). En konsekvens av de problem lärare och institutioner identifierat är att högskolor idag erbjuder studenterna stöd för skrivandet vid sidan av den ordinarie kursgivningen (se t.ex. Blücker 2002), ofta i så kallade studieverkstäder. Vi menar att det finns en risk att problemet därmed förläggs hos den enskilde studenten och att både lärare och studenter invaggas i tron att problemen kan lösas genom träning av färdigheter vid sidan av utbildningen.

Med stöd i forskning av bland annat Lea & Street (1998) och Ivanič (2004) menar vi att utvecklingen av akademiskt skrivande handlar om att socialiseras in i kulturer som ser olika ut beroende på fakultet, institution, utbildning och ämne. De hinder som studenter upplever i sitt skrivande är också förbundna med makt- och identitetsfrågor. Att erövra akademisk skrivkompetens handlar såväl om att bli delaktig i en kultur och att investera sin identitet som att erövra de språk som bär upp den specifika kulturens kunskaper. De forskningsresultat som Lea & Street (1998) och Ivanič (2004) presenterar visar att skrivande utvecklas bäst i nära anslutning till den specifika utbildningens innehåll. Det är inte den operationella kompetensen som studenter har störst svårigheter med. Istället är det diskursmedvetenhet och kritiskt analytiskt förhållningssätt som de behöver utveckla för att lyckas bättre med sitt akademiska skrivande. Vi menar att samtal om text i ett sammanhang där språk- och kunskapsutveckling integreras, kan vara ett led i arbetet med att synliggöra diskurser, att utveckla studenters kritiska tänkande och att skapa förutsättningar för delaktighet och identitetsarbete.